

Javno preduzeće _____
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
_____ d.d. - Sarajevo

KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA
Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

Sarajevo, april 2012. godina

Sadržaj	Strana
1) Uvod	3
2) Transparentnost poslovanja, odnosi sa investitorima i nositeljima interesa	4
2.1. Izvještaji o poslovanju	4
2.2. Cjenovno osjetljive informacije	5
2.3. Korporativni kalendar	5
2.4. Vlasnička struktura	5
2.5. Povlaštene informacije	6
2.6. Poslovna tajna	6
2.7. Odnosi sa dioničarima i investitorima	6
2.8. Nositelji interesa	6
2.9. Izvještavanja Berze	7
2.10. Web stranica	7
3) Skupština Društva	7
3.1. Prava dioničara	7
3.2. Jednak tretman dioničara	8
3.3. Promjene kapitala, raspolaganje i sticanje dionica i pravo prvenstva kupovine	8
3.4. Sazivanje Skupštine	8
3.5. Punomoćnici	9
3.6. Izvještaji koji se podnose Skupštini	9
3.7. Zaštita manjinskih dioničara	10
4) Nadzorni odbor	10
4.1. Izbor i imenovanje članova	10
4.2. Sastav i period imenovanja	10
4.3. Prava i dužnosti	10
4.4. Rad Nadzornog odbora	11
4.5. Odnos prema Upravi	11
4.6. Naknada	11
4.7. Izvještavanje o kupovini i/ili prodaji dionica Društva	11
4.8. Sukob interesa, poslovi povezanih strana i zabrana konkurencije	11
4.9. Komisije	12
4.10. Sjednice Nadzornog odbora	12
4.11. Članstvo u nadzornim odborima drugih Društava	12
4.12. Edukacija članova Nadzornog odbora	13
4.13. Ocjena rada Nadzornog odbora	13
5) Uprava	13
5.1. Zadaci i odgovornosti	13
5.2. Sastav	13

5.3. Nagrade	14
5.4. Odgovornost	14
5.5. Izvještavanje o vlasništvu nad dionicama Društva	14
5.6. Sukobi interesa	15
5.7. Zabrana konkurencije	15
5.8. Saradnja i odnos između Nadzornog odbora i Uprave	15
6) Sekretar Društva	15
7) Revizija i mehanizmi interne kontrole	16
7.1. Odbor za reviziju	16
7.2. Odjel za internu reviziju	17
7.3. Nezavisni vanjski revizor	17
8) Društveno odgovorno poslovanje	18
9) Primjena Kodeksa	19

Na osnovu člana 57. tačka 9. Statuta Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, prečišćeni tekst, broj: SD-1067/11-19/3.b)/11 od 09.03.2011. godine, Statuta o izmjenama i dopunama Statuta Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, broj: SD-28363/11-23/2. od 24.11.2011. godine, Dvadeset i peta Skupština Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, dana 20.04.2012. godine, donosi:

Kodeks korporativnog upravljanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

1. Uvod

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) se razvija i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja, te uspostavlja svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom, ključnim aktima i poslovnom praksom transparentno i učinkovito poslovanje i kvalitetnije veze s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo je privredno društvo koje, uz elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom, obavlja i druge djelatnosti utvrđene Statutom Društva.

Društvo je sa više privrednih društava iz oblasti rudarstva i proizvodnje elektroenergetske opreme povezano u koncern u kome Društvo ima status vladajućeg društva, a druga društva su zavisna društva (u daljem tekstu: Koncern).

Cilj ovog Kodeksa je uspostaviti standarde korporativnog upravljanja koji čine skup odnosa između organa Društva, dioničara Društva i drugih nosilaca interesa, u Društvu, kao i društvima Koncerna.

Korporativno upravljanje Društvom temelji se na slijedećim principima:

- obezbjeđenje osnova za efikasnu primjenu principa korporativnog upravljanja,
- prava dioničara i ključne vlasničke funkcije,
- ravnopravan tretman dioničara,
- uloga nosilaca interesa u korporativnom upravljanju,
- objavljivanje informacija i transparentnost i
- odgovornost organa Društva.

Osnovna načela ovog Kodeksa su:

- transparentnost poslovanja,
- jasne procedure za rad Skupštine, Nadzornog odbora, Uprave Društva i drugih organa Društva,
- izbjegavanje sukoba interesa,
- efikasna unutarnja kontrola i
- efikasan sistem odgovornosti.

2. Transparentnost poslovanja, odnosi sa investitorima i nositeljima interesa

Društvo obezbjeđuje blagovremeno objavljivanje i javnost informacija o pitanjima vezanim za Društvo, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i aktima Društva, kojim se omogućuje jednak pristup tim informacijama svim dioničarima, investitorima i ostalim zainteresiranim stranama.

Društvo osigurava pristup pouzdanim, aktuelnim i konzistentim informacijama na redovan, pravovremen i ujednačen način, s ciljem da omogući dioničarima i potencijalnim ulagačima utemeljenu procjenu o dionicama Društva.

Javnost informacija se postiže objavljivanjem, dostavljanjem, kao i omogućavanjem uvida u određene isprave. Objavljivanje se vrši objavljivanjem na web stranici Društva i/ili dnevnim novinama, kao i drugim medijima.

Za obezbjeđenje transparentnosti u poslovanju odgovorna je Uprava Društva.

Društvo obezbjeđuje uvećanje vrijednosti Društva ostvarivanjem općih i pojedinačnih ciljeva poslovanja koje utvrđuje Skupština Društva.

Prilikom utvrđivanja ciljeva poslovanja Skupština Društva će, u mjeri u kojoj je to moguće, uvažavati:

- vlasničke politike Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, kao izvršnog organa većinskog vlasnika, koja utvrđuje opće ciljeve državnog vlasništva, ulogu države u korporativnom upravljanju u privrednim društvima s učešćem državnog kapitala, te način na koji će provesti svoju politiku vlasništva,
- eventualne vlasničke politike ostalih dioničara i
- interese drugih subjekata - nositelja interesa, u skladu s propisanim obavezama.

2.1. Izvještaji o poslovanju

Društvo sastavlja svoje finansijske izvještaje u skladu sa zakonom, kao i međunarodnim računovodstvanim standardima.

Godišnji i polugodišnji izvještaji o poslovanju, pored finansijskih elemenata propisanih zakonom i podzakonskim aktima, sadrže i razumljivu analizu i objašnjenja Uprave Društva o poslovanju u periodu na koji se izvještaj odnosi. Ovo uključuje i izjašnjenje Uprave o eventualnim oscilacijama rezultata između dva izvještajna perioda, kao i objašnjenje bitnih odstupanja od planiranih rezultata.

Društvo u izvještaj o poslovanju uključuje i izjavu o usklađenosti postupanja sa Kodeksom korporativnog upravljanja i obrazloženje za eventualna odstupanja od Kodeksa.

Društvo svoje izvještaje o poslovanju za koje je propisano da se objavljuju u dnevnim novinama, objavljuje i na svojoj web stranici u rokovima propisanim za objavljivanje izvještaja u dnevnim novinama.

2.2. Cjenovno osjetljive informacije

Društvo javno objavljuje i informacije o događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje društva, koje mogu uticati na cijenu dionica Društva, a nisu u režimu povlaštenih informacija, kao i informacije koje nisu poslovna tajna, pod uslovom i na način propisan zakonom, podzakonskim aktima i aktima Društva, pri tom podrazumijevajući, ali ne ograničavajući se na podatke o:

- radu i djelovanju Društva,
- tekućim rezultatima poslovanja,
- vlasničkoj strukturi i upravljanju Društva,
- ciljevima Društava,
- raspodjeli dobiti,
- statusnim promjenama Društva i
- politikama upravljanja Društvom, odnosno aktima kojima se definiše politika upravljanja u određenim oblastima.

Objava svih cjenovno osjetljivih informacija vrši se na jasan i nedvosmislen način, pri tome vodeći računa o objavi cjelokupne informacije (uključujući pozitivne i negativne aspekte događaja ili promijenjenih okolnosti).

2.3. Korporativni kalendar

Društvo do kraja poslovne godine na svojoj web stranici objavljuje kalendar važnih korporativnih događaja koji se očekuju u narednoj poslovnoj godini, naročito uključujući slijedeće:

- okvirno predviđeni datum, odnosno period objave periodičnih finansijskih rezultata i izvještaja,
- okvirno predviđeni datum, odnosno period održavanja Skupštine Društva radi usvajanja godišnjeg izvještaja i
- plan održavanja sjednica Nadzornog odbora.

2.4. Vlasnička struktura

a) Lista dioničara:

Društvo na svojoj web stranici objavljuje link do web stranice Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine (www.rvp.ba), uz naznaku da je tu moguće izvršiti uvid u listu najznačajnijih dioničara Društva.

b) Uzajamno dioničarstvo:

Društvo putem svoje web stranice objavljuje podatke o eventualnom uzajamnom dioničarstvu, što uključuje povezanost između dva ili više dioničkih društava na način da svako od njih ima učešće u osnovnom kapitalu drugog društva.

c) Vlasništvo u drugim društvima:

Društvo putem svoje web stranice objavljuje podatke o privrednim društvima u kojima Društvo ima vlasnička prava.

Sve promjene u podacima o uzajamnom dioničarstvu i vlasništvu u drugim pravnim licima Društvo je obavezno objaviti u roku osam dana od dana promjene.

d) Dionice u vlasništvu članova Nadzornog odbora i Uprave Društva:

Članovi Nadzornog odbora i Uprave Društva dužni su dostaviti Sekretaru Društva pisanu obavijest o svakom sticanju ili prodaji dionica i/ili drugih vrijednosnih papira Društva najkasnije slijedeći radni dan od sticanja istih.

Društvo putem svoje web stranice objavljuje podatke o broju/procentu dionica i/ili drugih vrijednosnih papira Društva u vlasništvu članova Nadzornog odbora i Uprave Društva, te će svaku promjenu tih podataka objaviti najkasnije dva radna dana od dana dostavljanja pisane obavijesti članova Nadzornog odbora i Uprave Društva o svakom sticanju ili prodaji dionica i/ili drugih vrijednosnih papira Društva.

2.5. Povlaštene informacije

Zabranjeno je korištenje povlaštenih informacija koje nisu javno objavljene svima kojima su takve informacija dostupne, bilo posredno ili neposredno, pri kupovini ili prodaji vrijednosnih papira Društva na koje odnose takve informacije. Zabrana korištenje povlaštenih informacija odnosi se na članove Uprave i Nadzornog odbora, Odbora za reviziju, zaposlenike i druga angažovana lica koja imaju pristup povlaštenim informacijama, dioničare i ostala lica za koja je to predviđeno zakonom.

Društvo će uspostaviti procedure i mehanizme da se osobama, koje raspolažu ili dolaze u dodir sa povlaštenim informacijama, pojasni priroda i značaj, te ograničenja i pravne posljedice korištenja tih informacija, kao i nadzor nad protokom povlaštenih informacija i njihovom mogućom zloupotrebom.

2.6. Poslovna tajna

Raspolaganje informacijama koje imaju karakter poslovne tajne će se vršiti na način propisan zakonom i aktima Društva.

2.7. Odnosi sa dioničarima i investitorima

Informacije o statusu i poslovanju Društva, Društvo je dužno objavljivati, dostavljati i pružati na uvid dioničarima u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima.

Društvo svim zainteresovanim investitorima, pod kojima se podrazumijeva domaće ili strano fizičko ili pravno lice koje slobodna sredstva investira u kupovinu dionica Društva, pruža one podatke o poslovanju Društva koje će mu omogućiti ispravnu procjenu Društva i donošenje odluke o investiranju.

Društvo imenuje osobe koje su zadužene za odnose sa investitorima. Kontakt podaci ovih osoba moraju biti dostupni na web-stranici Društva.

2.8. Nositelji interesa

Nositeljima interesa se smatraju pravne i fizičke osobe koje preuzimaju direktne ili indirektno rizike u odnosu na Društvo i u vezi sa Društvom (dioničari, zaposlenici, kupci, dobavljači, vlade, mediji i šira javnost).

Zaštita prava zainteresiranih strana, te razvijanje kvalitetnih odnosa sa njima je faktor uspjeha Društva i time je u skladu sa interesima dioničara.

Za transparentne i kvalitetne odnose Društva i nositelja interesa odgovorna je Uprava Društva, koja je dužna brinuti da Društvo poštuje prava zainteresiranih strana utemeljena na zakonu i dobrim poslovnim običajima.

2.9. Izvještavanje Berze

Društvo je dužno dostaviti Berzi sve informacije za koje je to predviđeno propisima.

2.10. Web stranica

Društvo putem web stranice osigurava blagovremenu, efikasnu i praktičnu objavu informacija.

Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, uz to mogu se objaviti i na engleskom jeziku.

Informacije koje se objavljuju na web stranici Društva, pored obaveznih propisanih zakonom, podzakonskim i aktima Društva, uključuju:

- osnovne podatke o Društvu,
- Statut Društva,
- spisak članova Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, sa njihovim biografijama,
- podatke o eksternom revizoru,
- izvještaji o poslovanju (najmanje za prethodne 3 godine),
- izvještaj eksternog revizora,
- link do web stranice Registra vrijednosnih papira,
- podatke o uzajamnom dioničarstvu i o vlasničkom učešću Društva u drugim privrednim društvima, sa linkom na web stranicu tih društava,
- podatke o dionicama i/ili drugim vrijednosnim papirima Društva u vlasništvu članova Nadzornog odbora i Uprave,
- podatke o udjelima i/ili dionicama članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Društva u konkurentskim društvima,
- materijale za Skupštinu Društva, koji se objavljuju uz obavještenje o sazivanju Skupštine,
- odluke Skupštine Društva,
- informacije o poštovanju/nepoštovanju Kodeksa korporativnog upravljanja,
- prijedlozi kandidata za članove Nadzornog odbora sa biografijama kandidata,
- iznose naknada plaćenih nezavisnom vanjskom revizoru,
- kontakt podaci osobe zadužene za odnose sa investitorima i
- sve druge informacije koje su bitne za poslovanje Društva.

Za objavu informacija na web stranici Društva odgovorni su članovi Uprave i Sekretar Društva.

3. Skupština Društva

3.1. Prava dioničara

Prava dioničara proizilaze iz zakona i Statuta Društva.

Osnovna prava dioničara na pouzdan način registracije vlasništva na dionicama i slobodan prenos dionica osigurana su zakonom i podzakonskim propisima i ostvaruju se kroz institucionalne mehanizme i procedure uspostavljene na osnovu tih propisa, izvan Društva.

Društvo svojim aktivnim postupanjem omogućava dioničarima ostvarivanje i ostalih prava, a naročito:

- pravo na učešće u radu i odlučivanju na Skupštini dioničara, lično ili putem punomoćnika, u skladu sa zakonom, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Skupštine,
- pravo učešća u raspodjeli dobiti Društva, naplatom dividende ili sticanjem novih dionica u skladu sa zakonom i Statutom Društva,
- redovno i pravovremeno dostavljanje ili osiguravanje pristupa odgovarajućim informacijama o Društvu i
- pravo na diobu imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije Društva.

3.2. Jednak tretman dioničara

Društvo se u izvršavanju obaveza propisanih zakonom, podzakonskim propisima i/ili Statutom Društva, pod jednakim uslovima ophodi na jednak način prema svim svojim dioničarima, bez obzira na to da li se radi o individualnom ili institucionalnom dioničaru, naročito u izvršavanju obaveza objavljivanja i/ili stavljanja na raspolaganje informacija vezano za Skupštine Društva.

Društvo će na osnovu zakonskih odredbi poštovati princip „jedna dionica - jedan glas”, na taj način da, svim dioničarima pripada broj glasova prema broju dionica.

U slučaju kada Društvo emituje dionice s ograničenim pravom glasa (prioritetne dionice) u skladu sa zakonom, dužno je pravovremeno objaviti sve relevantne podatke o sadržaju i obimu prava iz takvih dionica, kako bi se investitorima omogućilo donošenje pravilne odluke o kupovini tih vrijednosnih papira.

3.3. Promjene kapitala, raspolaganje i sticanje dionica i pravo prvenstva kupovine

Društvo će sve promjene kapitala koje se vrše putem organa Društva vršiti na transparentan način.

Kada Društvo stiče ili povlači vlastite (trezorske) dionice ili druge vrijednosne papire, dužno je to učiniti na takav način da se ne povlašćuju pojedini dioničari (grupe dioničara) ili investitori (grupe investitora).

Promjene u vlasničkoj strukturi obavljaju se na način koji osigurava jednak tretman dioničara i poštivanje prava preče kupnje pri emisiji novih dionica u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima i/ili Statutom Društva.

3.4. Sazivanje Skupštine

Skupštinu Društva saziva Nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu Uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioničara kada je to propisano zakonom i drugim propisima, kada je to u najboljem interesu Društva i dioničara, a najmanje jedanput godišnje radi usvajanja godišnjeg izvještaja.

Nadzorni odbor Društva je dužan sazvati Skupštinu kada to zatraži dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa, član Nadzornog odbora i Odbor za reviziju i

obrazlože zahtjev za sazivanje Skupštine u skladu sa zakonom. U slučaju da Nadzorni odbor u roku od 15 dana, ne odgovori zahtjevu za sazivanje Skupštine, podnosilac zahtjeva je ovlašten da na isti način neposredno sazove Skupštinu i o tome obavijesti Komisiju za vrijednosne papire. Za utvrđivanje sastava radnih tijela Skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju Skupštine, te preduzimanje svih drugih radnji neophodnih za održavanje Skupštine Društva, podnosilac zahtjeva može zadužiti Sekretara Društva.

Obavještenje o sazivanju Skupštine sa dnevnim redom, mjestom, datumom i vremenom održavanja skupštine, načinom davanja punomoći i načinom glasanja će biti blagovremeno objavljeno u dnevnim novinama i na web stranici Društva sa materijalima koji će se razmatrati na Skupštini Društva. Materijali koji će se razmatrati na Skupštini Društva će od dana prve javne objave biti na raspolaganju dioničarima u prostorijama Društva.

Dioničar ili grupa dioničara sa najmanje 5% ukupnog broja dionica sa pravom glasa ima pravo pismeno predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštenje na dnevni red Skupštine prije objavljivanja obavještenja o sazivanju Skupštine, odnosno izmjene dnevnog reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana. Prijedloge za izmjenu dnevnog reda Skupštine, od strane dioničara, Nadzorni odbor je dužan objaviti na isti način kao i obavještenje o sazivanju Skupštine.

3.5. Punomoćnici

Pravo učešća na Skupštini Društva dioničar može ostvariti lično ili putem punomoćnika. Za izdavanje i primjenu punomoći Društvo neće propisivati dodatne formalne zahtjeve, osim utvrđenih propisima.

Osim svakog poslovno sposobnog lica, punomoćnik može biti pravno lice registrovano za poslove posredovanja u prometu vrijednosnih papira i udruženje sa svojstvom pravnog lica osnovano i registrovano radi udruživanja i zastupanja dioničara, u kojim slučajevima ovlaštenja iz punomoći vrši zakonski ili opunomoćeni zastupnik takvog pravnog lica.

3.6. Izvještaji koji se podnose Skupštini

Skupština Društva odlučuje o godišnjem izvještaju o poslovanju Društva, koji uključuje finansijski izvještaj, izvještaj revizora, izvještaj o radu Nadzornog odbora i izvještaj o radu Odbora za reviziju, uključujući konsolidovani finansijski izvještaj.

Nadzorni odbor podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Društva u kojem je, pored finansijskih izvještaja propisanih zakonom, dužan dati ocjenu ukupne uspješnosti poslovanja Društva, rada Uprave Društva, uz poseban osvrt na svoju saradnju sa Upravom. Pored toga, Nadzorni odbor je dužan podnijeti izvještaj o svom radu i upoznati Skupštinu sa eventualnim postojanjem sukoba interesa kod svojih članova ili članova Uprave i Odbora za reviziju, kao i mjere preduzete s tim u vezi.

Izvještaj o poslovanju Društva treba biti sastavljen na jasan i pregledan način uključujući sve važnije aspekte poslovnih aktivnosti tokom prethodne godine.

Odbor za reviziju Društva podnosi Skupštini Društva izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja, koji treba izražavati tačan i potpun prikaz imovine i obaveza, prihoda i rashoda, te ukupnog finansijskog položaja Društva.

Skupštini se podnosi i izvještaj vanjskog revizora o poslovanju Društva u periodu koji je predmet izvještaja.

3.7. Zaštita manjinskih dioničara

Društvo će poduzeti sve potrebne mjere u cilju olakšavanja, odnosno omogućavanja manjinskim dioničarima da, u skladu sa zakonskim propisima, ostvaruju svoja prava.

4. Nadzorni odbor

4.1. Izbor i imenovanje članova

Članovi Nadzornog odbora Društva moraju ispunjavati propisane uslove i odgovarajuće standarde u pogledu obrazovanja i poslovnog iskustva, te moralne standarde i biti u mogućnosti odvojiti potrebno vrijeme za kvalitetno obavljanje funkcije člana, odnosno predsjednika Nadzornog odbora.

Sve kandidature za članove Nadzornog odbora, uključujući i biografije kandidata, će biti objavljene na web-stranici Društva, najkasnije osam dana po isteku roka za podnošenje prijedloga ovlaštenih dioničara, odnosno istovremeno sa obavještenjem o sazivanju Skupštine ako su prijedlozi bili dostavljeni Nadzornom odboru prije donošenja odluke i objavljivanja obavještenja o sazivanju Skupštine.

Za člana Nadzornog odbora ne mogu biti izabrana lica za koja postoje ograničenja propisana zakonom i aktima Društva.

4.2. Sastav i period imenovanja

Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja Nadzornog odbora Društva utvrđuje se Statutom.

Jedno mjesto u Nadzornom odboru pripada kandidatu sa najvećim brojem glasova Skupštine koji je bio kandidovan od dioničara sa najmanje 5% dionica Društva sa pravom glasa.

Članovi Nadzornog odbora biraju se istovremeno sa mandatom od četiri godine, s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničenja, s tim da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja, Skupština Društva glasa o povjerenju članovima Nadzornog odbora.

U slučaju prijevremenog prestanka članstva u Nadzornom odboru mandat novoimenovog člana Nadzornog odbora traje do isteka mandata članova Nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog Nadzornog odbora, a nisu razrješeni.

4.3. Prava i dužnosti

Članovi Nadzornog odbora dužni su svoje obaveze i odgovornosti izvršavati u skladu sa interesima Društva i dioničara, u dobroj namjeri, sa dužnom pažnjom i brigom.

Predsjednik i svaki član Nadzornog odbora svoju dužnost obavlja savjesno i na vlastitu odgovornost.

Članovi Nadzornog odbora dužni su da prema Društvu postupaju lojalno i savjesno i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti Društva bez obavještanja i saglasnosti drugih članova Nadzornog odbora.

4.4. Rad Nadzornog odbora

Nadzorni odbor prati ostvarenje vizije, misije, ciljeva i strategije Društva, realizaciju plana poslovanja i vodi računa o tome da li se djelatnost Društva obavlja u skladu sa zakonskim i drugim propisima i dobrim poslovnim običajima.

Nadzorni odbor donosi plan svog rada, koji uključuje plan redovnih sjednica i podatke koje redovno i pravovremeno treba stavljati na raspolaganje članovima Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor posebnim aktom utvrđuje koji prijedlozi akata moraju proći prethodnu stručnu verifikaciju.

Nadzorni odbor donosi Poslovnik o radu, koji ne smije ograničavati slobodu svakog pojedinog člana na samostalno djelovanje. Niti jedan dokument Nadzornog odbora ne smije spriječavati ili ograničavati pojedinog člana u postupanju u skladu sa zakonom, pri čemu je svaki član dužan i odgovoran izbjegavati zloupotrebu ovlasti i nastojati uskladiti svoj rad sa drugim članovima Nadzornog odbora.

4.5. Odnos prema Upravi

Nadzorni odbor i Uprava Društva dužni su potpuno saradivati u najboljem interesu Društva.

Članovi Uprave su dužni po pozivu prisustvovati sjednicama Nadzornog odbora.

4.6. Naknada

Članovi Nadzornog odbora imaju pravo na naknadu za obavljanje dužnosti utvrđenu odlukom koju donosi Skupština Društva.

Podatke o naknadama za obavljanje dužnosti i drugim primanjima koja ostvare članovi Nadzornog odbora u toku godine Društvo je dužno navesti u Izvještaju o poslovanju.

4.7. Izvještavanje o kupovini i/ili prodaji dionica Društva

Svaki član Nadzornog odbora dužan je, putem Sekretara Društva, pismeno izvijestiti Upravu i druge članove Nadzornog odbora Društva o svim promjenama njegovog vlasništva na dionicama i/ili drugim vrijednosnim papirima Društva, najkasnije slijedeći radni dan po nastanku te promjene, a Sekretar Društva dužna je tu promjenu objaviti putem web stranice Društva.

4.8. Sukob interesa, poslovi povezanih strana i zabrana konkurencije

Sukob interesa postoji kada lični interes člana Nadzornog u vezi sa nekim poslom može uticati na njega tako da djeluje ili raspolaže tim poslom na način koji nije u najboljem interesu Društva i dioničara.

Članovi Nadzornog odbora ne smiju donositi odluke na osnovu ličnih interesa ili na osnovu interesa osoba s kojima imaju bliske odnose.

Ukoliko član Nadzornog odbora smatra da kod njega ili drugog člana postoji sukob interesa u pogledu odlučivanja u konkretnom predmetu, dužan je o tome odmah izvjestiti Nadzorni odbor. Taj član Nadzornog odbora ne može učestvovati u raspravi i odlučivanju o tom pitanju.

Svi poslovi u kojima sudjeluju članovi Nadzornog odbora ili sa njima povezane fizičke i/ili pravne osobe trebaju biti na tržišnoj osnovi, posebno u pogledu rokova, kamata, garancija i sl., i trebaju biti jasno navedeni u izvještajima Društva. Takve poslove treba potvrditi nezavisna procjena od strane stručnih osoba koje su nezavisne u odnosu na sudionike konkretnog posla.

Članovi Nadzornog odbora ne smiju, za svoj ili za tuđi račun, lično ili putem trećih osoba obavljati, niti savjetovati osobe koje obavljaju poslove koji se mogu smatrati poslovima konkurentskim poslovanju Društva.

Članovi Nadzornog odbora dužni su javno objaviti veličinu udjela i/ili procenat dionica i sve promjene u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima i o tome, u roku od tri dana od sticanja udjela i/ili dionica, odnosno nastalih promjena, obavijestiti Sekretara Društva. Sekretar Društva će dostavljene podatke objaviti na web stranici u roku od dva radna dana od dana prijema obavijesti.

4.9. Komisije

U slučaju kada Nadzorni odbor formira komisije dužan je detaljno utvrditi mandat i nadležnosti komisija.

Komisije moraju o svom radu i rezultatima redovno izvještavati Nadzorni odbor. Komisija može pojedine eksperte ili zaposlenike Društva pozvati na svoje sastanke ili zahtijevati njihovo prisustvo. Predsjednik svake komisije mora imati mogućnost direktne komunikacije sa predsjednikom Nadzornog odbora i Upravom Društva.

4.10. Sjednice Nadzornog odbora

Nadzorni odbor održava sjednice, u pravilu, u skladu sa planom redovnih sjednica, uz sazivanje vanrednih sjednica kada se to pokaže potrebnim. Učestalost održavanja sjednica treba da osigura efikasnost rada Nadzornog odbora u skladu sa okolnostima i potrebama Društva, poštujući zakonske propise.

Materijali za sjednice treba da se blagovremeno dostavljaju članovima Nadzornog odbora. Zapisnici sa sjednica treba da sadrže jasno navođenje rezultata glasanja po pojedinim pitanjima.

4.11. Članstvo u nadzornim odborima drugih društava

Članovi Nadzornog odbora ne mogu biti članovi nadzornog odbora ili uprave drugog privrednog društva, osim u slučajevima propisanim zakonom.

4.12. Edukacija članova Nadzornog odbora

Društvo će, u skladu sa propisima, a prema svojim potrebama i mogućnostima, poticati usavršavanje i edukaciju članova Nadzornog odbora s ciljem obnavljanja i unapređenja njihovih znanja i sposobnosti.

4.13. Ocjena rada

Nadzorni odbor je dužan da početkom svake godine donese izvještaj o svom radu u prethodnoj godini, pritom uključujući vrednovanje doprinosa članova Nadzornog odbora, ocjenu rada komisija koje je Nadzorni odbor ustanovio i cjenu postignutih rezultata u odnosu na zacrtane ciljeve Društva, a na osnovi evaluacije odgovarajućih parametara i kriterija.

Izvještaj se podnosi Skupštini Društva na usvajanje uz godišnji izvještaj o poslovanju Društva.

5. Uprava

5.1. Zadaci i odgovornosti

Uloga Uprave uređena je zakonom i Statutom Društva. Uprava organizuje i rukovodi poslovanjem Društva samostalno i na vlastitu odgovornost, te donosi odluke prema vlastitoj procjeni, pri čemu postojanje saglasnosti drugih tijela Društva ne isključuje odgovornost Uprave za vođenje poslovanja pažnjom dobrog privrednika.

Uprava Društva je dužna uvijek djelovati isključivo u korist Društva i dioničara, vodeći računa o interesima zaposlenika i šire zajednice, s ciljem povećanja vrijednosti Društva. Uprava ne može prenositi svoje ovlasti vođenja poslovanja Društva na bilo koje drugo tijelo Društva. Davanje prokure ne smatra se prijenosom ovlasti vođenja poslovanja Društva.

Uprava je odgovorna da unutar Društva uspostavi i održava odgovarajući sistem interne kontrole i upravljanja rizicima.

Uprava donosi Poslovnik o svom radu. Poslovníkom o radu i drugim općim aktima Uprava uređuje procedure, ovlasti i dužnosti u radu Uprave i njenih članova pojedinačno, uključujući naročito slijedeća pitanja:

- područje djelovanja i ciljevi,
- pravila postupanja,
- pravila za rješavanje sukoba interesa,
- sjednice, odluke, dnevni red, zapisnici i dokumenti i
- saradnja s Nadzornim odborom.

Članovi Uprave mogu, kada se za to ukaže potrebe, tražiti savjete stručnjaka o važnim pitanjima.

5.2. Sastav

Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja Uprave Društva utvrđuje se Statutom.

Članovi Uprave trebaju biti fokusirani na vođenje poslova Društva i trebaju, osim uslova propisanih zakonom, ispunjavati i druge uslove u skladu sa zahtjevima položaja člana Uprave u Društvu, koji su propisani aktom Društva.

Članovi Uprave trebaju imati odgovarajuće obrazovanje, iskustvo i vještine u vođenju poslova, rješavanju kriznih situacija, prepoznavanju i nadziranju rizika, te sposobnosti za povezivanje svih interesa unutar i izvan Društva.

Članovi Uprave trebaju:

- biti sposobni razumjeti izvještaje o upravljanju Društvom, kao i finansijske izvještaje,
- biti izvan sukoba interesa,
- biti upoznati s dobrom praksom korporativnog upravljanja,
- imati lični integritet,
- biti motivirani,
- biti sposobni raditi u timu i
- imati stratešku viziju.

Osim ispunjavanja navedenih uslova, Generalni direktor, koji predsjedava Upravom, treba imati razvijene organizacijske vještine i iskustvo u vođenju poslova, te ugled dobrog privrednika u širem poslovnom okruženju.

Svaki član Uprave treba kontinuirano, tačno i bez odgađanja izvještavati Generalnog direktora i Upravu o svim važnim događajima iz svoje nadležnosti, bitnim za procjenjivanje trenutne situacije i razvoja, te vođenja Društva.

Članovi Uprave trebaju težiti najvećoj mogućoj nezavisnosti u odnosu na pojedine dioničare, grupe dioničara ili drugih nositelja interesa, te biti svjesni da odgovaraju svim dioničarima Društva.

5.3. Nagrade

Nadzorni odbor utvrđuje poslovne ciljeve Uprave i definira politiku nagrađivanja prema dostizanju poslovnih ciljeva.

5.4. Odgovornost

Uprava je odgovorna za provođenje i efikasnost odluka koje donosi, pri čemu su članovi Uprave solidarno odgovorni za štetu koja je nastala kao posljedica kršenja njihove dužnosti, osim ukoliko dokažu da su odgovorno i savjesno obavljali svoje dužnosti.

5.5. Izvještavanje o vlasništvu nad dionicama i /ili drugim vrijednosnim papirima Društva

Svaki član Uprave Društva dužan je, putem Sekretara Društva, izvijestiti Nadzorni odbor Društva o svim promjenama u pogledu njegovog vlasništva nad dionicama i/ili drugim vrijednosnim papirima Društva najkasnije slijedeći radni dan poslije nastanka takve promjene, uz obavezu Sekretara Društva da takvu promjenu objavi na web stranici Društva.

5.6. Sukob interesa

Sukob interesa postoji kada lični interes člana Uprave u vezi sa nekim poslom može uticati na njega tako da djeluje ili raspolaže tim poslom na način koji nije u najboljem interesu Društva i dioničara.

Članovi Uprave ne smiju donositi odluke na osnovu ličnih interesa ili na osnovu interesa osoba s kojima imaju bliske odnose.

Ukoliko član Uprave smatra da kod njega ili drugog člana postoji sukob interesa u pogledu odlučivanja u konkretnom predmetu, dužan je o tome odmah izvjestiti Upravu Društva. Taj član Uprave ne može učestvovati u raspravi i odlučivanju o tom pitanju.

O mogućem postojanju sukoba interesa prilikom odlučivanja o nekim pitanjima neophodno je obavjestiti Nadzorni odbor.

5.7. Zabrana konkurencije

Članovi Uprave ne smiju, za svoj ili za tuđi račun, lično ili putem trećih osoba, konkurisati Društvu na bilo koji način.

Članovi Uprave također ne smiju imati značajan udio u Društvima koja se mogu smatrati konkurentskim Društvima.

Članovi Uprave dužni su javno objaviti veličinu i sve promjene u udjelima i/ili procentu dionica, u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima i o tome, u roku od tri radna dana od sticanja udjela i /ili dionica, odnosno nastalih promjena, obavijestiti Sekretara Društva. Sekretar Društva će dostavljene informacije objaviti na web stranici.

5.8. Saradnja i odnos između Nadzornog odbora i Uprave

Uprava je dužna pravovremeno i cjelovito izvještavati Nadzorni odbor o svim činjenicama i okolnostima koje mogu uticati na poslovanje, finansijski položaj i stanje imovine Društva.

Uprava i Nadzorni odbor dužni su uvijek postići sporazum u pogledu strateških odrednica Društva i provođenja te strategije.

Uprava je dužna omogućiti svojim članovima i članovima Nadzornog odbora jednostavan pristup svim objektima i prostorima Društva, podacima, spisima i svim drugim potrebnim dokumentima za obavljanje njihovih dužnosti.

U slučaju korporativnog sukoba između Uprave i Nadzornog odbora, isti su dužni poduzeti mjere za iznalaženje obostrano prihvatljivog rješenja, a ukoliko to nisu u mogućnosti dužni su izvjestiti Skupštinu Društva.

6. Sekretar Društva

Društvo ima Sekretara.

Nadležnost, postupak izbora, imenovanja i razrješenja Sekretara Društva utvrđen je Statutom Društva.

Međusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obaveza Sekretara Društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom.

7. Revizija i mehanizmi interne kontrole

7.1. Odbor za reviziju

U skladu sa zakonom i Statutom Društva, Skupština imenuje Odbor za reviziju, radi detaljnog analiziranja finansijskih izvještaja, pružanja podrške računovodstvu i uspostave dobre unutrašnje kontrole u Društvu.

Predsjednik i član Odbora za reviziju ne može biti član Nadzornog odbora ili Uprave Društva, zaposlen, niti imati direktni ili indirektni finansijski interes u dioničkom Društvu, izuzev naknade po osnovu te funkcije.

Članovi Odbora za reviziju ne smiju donositi odluke na osnovu ličnih interesa ili na osnovu interesa osoba s kojima imaju bliske odnose. Ukoliko član Odbora za reviziju smatra da kod njega ili drugog člana postoji sukob interesa u konkretnom predmetu, dužan je o tome odmah izvijestiti Odbor za reviziju. Taj član Odbora za reviziju ne može učestvovati u raspravi i zauzimanju stava o tom pitanju. O mogućem postojanju sukoba interesa neophodno je obavjestiti Nadzorni odbor.

Članovi Odbora za reviziju dužni su javno objaviti veličinu i sve promjene u udjelima i/ili dionicama, u društvima koja se mogu smatrati konkurentskim društvima i o tome, u roku od tri dana od sticanja udjela i/ili dionica, odnosno nastalih promjena, obavijestiti Društvo. Društvo će dostavljene informacije objaviti na web stranici.

U pogledu politika i pravila postupanja usvojenih unutar Društva, Odbor za reviziju treba:

- pratiti integritet finansijskih informacija Društva, a posebno ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda koje koristi Društvo, uključujući i kriterije za konsolidaciju finansijskih izvještaja društava koja pripadaju Koncernu,
- najmanje jednom godišnje procijeniti kvalitetu unutrašnjeg sistema kontrole i upravljanja rizicima, sa ciljem da se glavni rizici kojima je Društvo izloženo, uključujući i rizike povezane sa pridržavanjem propisa, na odgovarajući način identifikiraju i javno objave, te da se njima na odgovarajući način upravlja,
- osigurati efikasnost sistema unutrašnje revizije, posebno putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovodioca odjela za unutarnju reviziju.

Osim za Društvo, Odbor za reviziju svoje poslove, ukoliko je to predviđeno aktima Društva ili ugovorima o vođenju poslova, obavlja i za društva Koncerna.

Odbor za reviziju treba imati otvorenu i neograničenu komunikaciju sa Upravom i Nadzornim odborom. Za svoj rad odgovara Skupštini Društva.

Uprava Društva treba dostavljati Odboru za reviziju periodične prikaze finansijskih izvještaja i srodnih dokumenata prije javnog objavljivanja tih podataka, podatke o promjenama u računovodstvenim načelima i kriterijima, računovodstvene postupke prihvaćene za većinu radnji, svako bitnije odstupanje između knjigovodstvene i stvarne vrijednosti po pojedinim stavkama, te svu korespondenciju s odjelom za internu reviziju i nezavisnim revizorima.

Uprava je posebno dužna obavijestiti Odbor za reviziju o metodama korištenim za knjiženje značajnih i neuobičajenih transakcija i poslovnih događaja kada se knjigovodstvenom prikazu takvih događaja može pristupiti na različite načine.

Zadatak Odbora za reviziju je provođenje unutrašnje kontrole i provjera poštivanja propisa, smjernica i uputa, o čijim rezultatima Odbor za reviziju izvještaj podnosi Nadzornom odboru Društva.

Nadzorni odbor dužan je razmatrati izvještaje Odbora za reviziju, analizirati rezultate i nadgledati provedbu njegovih preporuka.

7.2. Odjel za internu reviziju

U skladu sa zakonom i Statutom Društva formira se i djeluje Odjel za internu reviziju.

Pored dužnosti propisanih zakonom i aktima Društva uloga Odjela za internu reviziju je da ispituje, procjenjuje i izvještava o adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti internih kontrola unutar Društva, a ukoliko je to predviđeno aktima Društva ili ugovorima o vođenju poslova, i društava Koncerna.

O obavljenim revizijama Odjel za internu reviziju izvještava Odbor za reviziju.

7.3. Nezavisni vanjski revizor

Društvo ima nezavisnog vanjskog revizora, čija je osnovna funkcija osigurati da finansijski izvještaji adekvatno odražavaju stvarno stanje Društva u cjelini. Nezavisnim vanjskim revizorom smatra se onaj revizor koji nije vlasnički ili interesno povezan s Društvom i ne pruža, direktno ili putem povezanih osoba, nikakve druge usluge Društvu.

Nezavisni vanjski revizor dužan je na što jasniji mogući način i nedvojbeno izraziti svoje mišljenje o tome da li finansijski izvještaji, koje priprema Uprava Društva, adekvatno odražavaju stanje kapitala i finansijsko stanje Društva te rezultate za određeno vremensko razdoblje.

Nezavisni revizori dužni su izvijestiti Nadzorni odbor o sljedećim pitanjima:

- razmatranjima i komentarima o računovodstvenoj politici,
- važnim nedostacima u unutarnjoj kontroli i postupcima,
- alternativnim računovodstvenim postupcima,
- neslaganju s Upravom Društva,
- procjeni rizika i
- mogućim analizama prevare i/ili zloupotrebe.

Postupci koje provodi revizor trebaju odražavati njegovu nezavisnost i objektivnost, posebno ukoliko u okviru iste revizorske kuće zaposlenici pružaju i druge profesionalne, naročito savjetodavne, usluge. Društvo treba biti upoznato sa svim uslugama koje pruža nezavisni revizor, kao i o naknadama

za te usluge kako ne bi bilo nikakve sumnje u nezavisnost revizora i kako bi se izbjegli mogući sukobi interesa.

U slučaju postojanja okolnosti koje ukazuju na mogućnost ugrožavanja nezavisnosti revizora, Nadzorni odbor je dužan preporučiti Odboru za reviziju angažovanje novog revizora. Ukoliko Odbor za reviziju ne postupi po preporuci Nadzornog odbora, Nadzorni odbor može obavijestiti Skupštinu Društva o tom pitanju.

Društvo treba javno objaviti ime/naziv eksternog revizora, kao i iznose naknada plaćenih nezavisnim vanjskim revizorima za obavljenju reviziju te za druge pružene usluge.

Odbor za reviziju treba:

- nadgledati nezavisnost i objektivnost vanjskog revizora, posebno u pogledu rotacije ovlaštenih revizora unutar revizorske kuće i naknada koje Društvo plaća za usluge vanjske revizije,
- pratiti prirodu i količinu usluga koje nisu revizija, a Društvo ih prima od revizorske kuće ili s njom povezanih osoba, pri čemu je, pored ostalog, revizorska kuća dužna dostaviti obavijest o svim naknadama koje Društvo plaća revizorskoj kući i s njom povezanim licima,
- izraditi pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njom povezane osobe ne smiju davati Društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu saglasnost komisije, a koje usluge može davati bez prethodne saglasnosti i
- razmotriti efikasnost vanjske revizije i postupanje višeg rukovodećeg kadra povodom preporuka iznesenih od strane vanjskog revizora.

8. Društveno odgovorno poslovanje

Pri donošenju bilo koje poslovne odluke organi Društva će uzimati u obzir ne samo ekonomsku isplativost poslovanja, nego i društvenu i ekološku odgovornost, uvažavajući poziciju Društva kao javnog preduzeća. Na taj način Društvo pokazuje da ne teži samo ekonomskim rezultatima, nego i održivom razvoju na lokalnom i na globalnom planu.

U skladu s tim, Društvo u svoje poslovanje inkorporira i društvenu odgovornost, odnosno prilikom donošenja odluka ne uzima u obzir samo interese dioničara, već interese svih ostalih nosilaca interesa.

Društvo će se truditi da prepozna sve ostale nosioce interesa koji su zainteresovani za njegove aktivnosti i na taj način da razvija međusobne odnose.

Nadzorni odbor i Uprava Društva bi trebali da ustanove specifična pravila vezana za interese ostalih nosilaca interesa, koja bi trebala da osiguraju njihov adekvatan angažman na donošenju određenih odluka i rješavanju određenih pitanja. Takođe, pravila bi trebala da uravnoteže interese Društva i interese ostalih nosilaca interesa u ekonomskom, socijalnom i ekološkom okruženju u kojem Društvo posluje.

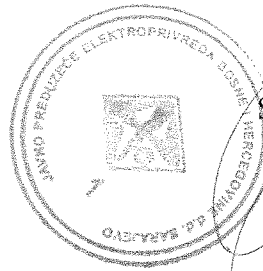
9. Primjena Kodeksa

Izuzev za obaveze preuzete iz zakona i drugih propisa, primjena ovog Kodeksa se zasniva na principu „ispoštuj ili objasni“, tako da, ukoliko Društvo ne primjenjuje neku od preporuka ovog Kodeksa, organi Društva su dužni objasniti razloge u godišnjem izvještaju o poslovanju.

Svako tumačenje odredaba ovog Kodeksa treba se rukovoditi u prvome redu postizanjem navedenih ciljeva i poštivanjem načela.

Ostala društva Koncerna su dužna shodno, u mjeri u kojoj je to moguće, primjenjivati pravila utvrđena ovim Kodeksom.

Broj: SD - 7863/12 - 25/3.
Sarajevo, 20.04.2012. godine

Predsjednik
Skupštine Društva

Jasmina Pašić